

[Ministeren for nordisk samarbejde]

CO fik en god start, da miljøministrene for nylig afholdt et møde i Helsingfors med deltagelse fra bl.a. Sovjetunionen, Tjekkoslaviet, Ungarn og Polen. Der var rig lejlighed til at knytte kontakter.

Et andet prioriteret område i ministerrådets arbejde er kultur-, forsknings- og undervisningssektoren. Samarbejdet hviler på kulturhandlingsplanen, der blev vedtaget i 1988, 15 år efter kulturaftalens ikrafttræden.

Handlingsplanen er i kulturaftalens ånd ud fra et ønske og en vilje til at styrke det nordiske kultursamarbejde. Formålene er de samme, men de konkrete initiativer er nok anderledes end for 15 år siden. Udviklingen går stærkt, og selv ikke kulturhandlingsplanen kunne forudse udviklingen i Europa, men kulturhandlingsplanen er rummelig.

Jeg har allerede været inde på den bevillingsmæssige situation. Der bliver ikke en tilvækst i bevillingerne, kravene er i stedet effektivisering og omdisponering, og det er også fornuftigt for kultursektoren. 15 år er jo gået siden kulturaftalens ikrafttræden og adskilligt flere år, siden nordiske initiativer og institutioner på kulturområdet blev etableret.

Kultur- og undervisningsministrene har taget den budgetmæssige realitet seriøst. De kom sidste år med et udspil til omdisponeringer. Det vandt ganske vist ikke tilslutning i Reykjavik, men det gav anledning til en debat om de nordiske samarbejdsformer og aktiviteter. Har det, vi besluttede for 30, 15 eller 5 år siden, den samme betydning og vigtighed i dag? Kultur- og undervisningsministrene sigter mod at øge fleksibiliteten inden for kultur-, uddannelses- og forskningsområdet.

Til sessionen i februar her i København vil ministerrådet fremlægge et principdokument, som muliggør gennemførelse af kulturhandlingsplanen under ændrede budgetmæssige forhold. Vi må i fællesskab i Nordisk Råd, Nordisk Ministerråd og nationalt tage udfordringen op med den ændrede ressourceanvendelse. På trods af nulvækst for det samlede budget har ministerrådet fundet finansiering af realvækst for kultursektoren i 1991. Ministerrådet tager sine prioriteringer alvorligt. Det gælder både kulturen, miljøet, Norden i Europa og samarbejdet med Baltikum.

Hvad er disse penge så gået til? Og man kan spørge: Hvad er kulturhandlingsplanens ho-

vedformål? Svarene er: til at gøre det nordiske kultur-, undervisnings- og forskningssamarbejde mere synligt, at effektivisere samarbejdet, at demokratisere og decentralisere samarbejdet og at styrke Norden i Europa.

Hovedparten af handlingsplanens forslag er allerede gennemført eller igangsat. Lad mig nævne de vigtigste: Nordplus, Nordmålprogrammet og Nordisk Film- og TV-Fond, som netop har støttet de 12 første produktioner inden for spillefilm, dokumentar- og kortfilm og tv-produktion. Fem fagkomiteer på almenkulturområdet er etableret med øgede eller nye bevillinger; det gælder Musikkomiteen, Teater- og Dansekomiteen, Litteratur- og Bibliotekskomiteen, Styringsgruppen for Kultur og Massemedier samt Kunst- og Kunstindustrikomiteen. Der er etableret Det Nordiske Forskerakademi, det udvidede samarbejde inden for Forskning, der er etableret styringsgrupper for skolesamarbejdet og for samarbejdet inden for de videregående uddannelser, hvor etablering af et uddannelsesmarked er under udarbejdelse. Jeg må konstatere, at meget er i gang.

Under det danske formandskab i Nordisk Ministerråd har vi lagt vægt på åbenhed og en forbedret dialog med Nordisk Råd. Vi vil fortsætte arbejdet med realistiske løsninger for samarbejdet med Nordisk Råd.

Jeg vil gerne slutte med at takke Nordisk Råds danske delegation for beretningen og samtidig takke for det gode samarbejde, som jeg håber må fortsætte.

Anker Jørgensen (S):

Det absolut vigtigste, der er sket i Nordisk Råd i de senere år, er den meget livlige debat, der har været om Norden og den europæiske udvikling. Mere end nogen sinde er Norden blevet udadvendt. Nordisk Råd er det eneste sted, hvor der foregår en fælles nordisk debat om den europæiske udvikling. Jeg mener, det har haft stor betydning, for derved er der en mulighed for, at debatten får et bredere forum, end hvis det hele blot foregår på ministerplan.

Jeg tager ikke i betænkning at sige, at det er parlamentarikerne i Nordisk Råd, der først har fået hul på bylden. Det er dem, der har taget det første skridt i spørgsmålet om, hvorvidt Norden var nok i sig selv eller Norden i alle henseender netop er en del af Europa.